

Gronden van Bouvy

door Jan Libbenga

Al twintig jaar woon je in dezelfde saaie woonwijk, en geen moment heb je je afgevraagd hoe het er vroeger moet hebben uitgezien. Daar was ook geen reden toe. Voor en achter staan flats en rijtjeshuizen. Zoals in iedere stad. Een opmerking zet echter alles op zijn kop. Een Bussumse die het dorp nog in de jaren zestig heeft gekend, weet dat de directe omgeving – het gebied tussen de Brinklaan, de Ceintuurbaan, de Singel en de Laarderweg – uit bos bestond. Iets van dat bos staat er nog. Een paar bomen op een heuveltje – uitlopend in een dichte haag van dennen en sparren – hebben de naam Bos van Bouvy gekregen.

foto Bos van Bouvy

De nieuwsgierigheid is gewekt. Hoe groot was dat bos? Tot waar reikte het? En waarom is het er niet meer? Een uitputtende zoektocht in boeken met oude foto's verschaft duidelijkheid: we zien het bos in zijn oorspronkelijke staat, compleet met bijenschans, heuvel met prieel, een boshut en een zandafgravinkje. Een luchtfoto uit 1925 laat zien dat het bos ooit de uiterste markering vormde van het boerengehucht dat zich van de

vestingstad Naarden losrukte en zich van bekoorlijke woestenij ontwikkelde tot een idyllisch dorp met lommerrijke lanen.

Schuin tegenover onze woning moet ooit Walden hebben gelegen, een bakkerij die zich honderd jaar geleden losmaakte van de experimentele coöperatieve gemeenschap van de schrijver Frederik van Eeden.

Woningen reikten tot 1926 in elk geval tot Laarderweg 110. Verdere bouw

was niet toegestaan vanwege de 'Verboden Kringen' van verdedigingswerken die rond 1870 de 'voorstelling' van Naarden vormden. Rond deze hoofdverdedigingslinie mochten alleen houten huizen worden gebouwd die in geval van oorlog meteen onttruimd konden worden. Met rode konen lezen we hoe vlak na de bouw 4000 militairen deelnamen aan manoeuvres om de verdediging te beproeven. Een aanvallende en verdedigende partij bewapend met geweren gingen elkaar met schijnaanvallen te lijf. [1]

Werk III werd in de jaren zestig gesloopt voor de aanleg van station Bussum-Zuid, maar Werk IV is nog

altijd een groene oase binnen de verstedelijking, direct achter 't Spant.

Maakte het bos van Bouvy soms deel uit van die verdedigingswallen? Die gedachte wordt onmiddellijk gelogenstraft als we oude kaarten onder ogen krijgen. Het stuk tussen Laarderweg en 't Spant was rond de eeuwwisseling reeds bewoond. Ook komen we aan de weet dat dit deel van Bussum ooit tot de gemeente Hilversum behoorde en dat de oude kern van de stad uit een rand van eikenhakhout moet hebben bestaan, met daaromheen een brede zoom van koolzaadvelden. De herkomst van het bos blijft echter duister, behalve dat de gronden eigendom waren van de familie Bouvy, die het al

*Het Bos van Bouvy tussen Singel (links), Brinklaan (met de gesloopte Wilhelminaschool) en rechtsboven de Ceintuurbaan. Op de plaats van het bos staan nu De Dennen, De Larix, De Sparren, De Berken en De Peppels.
(Foto: In Bussum kan alles.....)*

rond 1900 kochten.

Gelukkig blijkt de familie nog traceerbaar en zo leren we dat rond 1850 't Gooi werd geplaagd door zandverstuivingen, die alleen door bosbouw konden worden tegengegaan. Mede op initiatief van Koning Willem I ontstond zo, op een uitloper van de Utrechtse Heuvelrug een uniek stukje bos met "kaarsrechte eiken, zware coniferen, pinus, sparren en berkenstammen". Aan de rand van het bos, dat voor buitenstaanders werd afgesloten, moet een begraafplaats hebben gelegen die als tuin van een villa overigens nog steeds bestaat.

In de jaren zestig moest het dorado van prachtige slingerpaadjes op last van de gemeente verdwijnen. Bussum kreeg groestuipen en het bestemmingsplan voorzag in sociale woningbouw. De familie Bouvy liep het risico onteigend te worden als men de grond niet (tegen een zacht prijsje) aan de

gemeente overdroeg. Tot ontsteltenis van de Bouvy's werd het heuvelachtige terrein vervolgens platgewalst, werden de bomen omgezaagd en de eerste woningen getimmerd. Bouvy kon nog wel als eis stellen dat de flats niet boven de bomen mochten uitkomen en dat de hoogste bomen moesten blijven staan. Het bestemmingsplan voorzag in nog meer afbraak, maar het restje bos en de weelderige achtertuinen van de villa's aan de Singel zijn gelukkig bewaard gebleven.

En zolang er nog een Bouvy in de directe omgeving woont, zal dat ook zo blijven, zo wordt mij op het hart gedrukt.

[1] Noot van de redactie: over deze manoeuvres komt in het septembernummer een uitvoerige publicatie in het kader van 'Open Monumentendag met als thema 'Verdediging'.

U wilt iemand feliciteren of bedanken?
Cadeau-tip: geef een jaargang Contactblad HKBussum.

Administratie- en redactieadres HKBussum
Huizerweg 54, 1402 AD Bussum.
E-mail: hist.kring.bussum@planet.nl